

[Statsministeren]

da det i 1940 blev klart for os, at en selvvalgt isolation og neutralisme ikke er noget værn for de demokratiske rettigheder og den danske identitet.

Efter den anden verdenskrig drog danske politikere og danske vælgere konklusionen af disse begivenheder, og selv de store lande i Europa drog ganske den samme lære.

Vi trådte ind i NATO, og det gjorde vi for at beskytte vor suverænitet og vor identitet.

Vi deltog i det økonomiske samarbejde, der blev udarbejdet som en følge af Marshallhjælpen. Senere blev vi medlemmer af EFTA, og så trådte vi ind i EF sammen med Storbritannien.

Alt dette var en klar og konsekvent linje. Danmark valgte at deltage i det europæiske samarbejde og bidrage til dets udvikling og udbygning, og vi skaffede os selv betydelig medindflydelse på beslutninger, der er afgørende for vores hverdag.

Det, der står på spil nu, det er, om denne linje skal fastholdes, eller om vort land skal signalere til omverdenen, at vi ikke alene siger nej til en fortsat udbygning af det europæiske samarbejde, men også vil påtage os det ansvar at forsøge gennem en blokering at forhindre de øvrige europæiske lande i at gå i den retning, de ønsker. En sådan ændret dansk holdning til deltagelse i det europæiske samarbejde ville blive en beslutning af historisk rækkevidde.

Det, vi skal drøfte i dag, er naturligvis forhandlingsresultatet fra Luxembourg eller med en populær betegnelse EF-pakken.

Forhandlingsresultatet er, som vi jo alle ved, et produkt af efterårets regeringskonference. 4 måneders intense drøftelser mellem medlemslandene er endt med et resultat, som de andre lande, med deres indbyrdes modstridende interesser og synspunkter, alligevel har kunnet tilslutte sig som et rimeligt kompromis. Men forud er sandelig gået mange års intens diskussion om EFs fremtid.

Der er virkelig investeret meget arbejde i denne sag. Og hvorfor det? Fordi landene føler, at EF for at kunne leve op til udfordringerne må kunne fungere nutidigt og fremadrettet. Det mener vi selvfølgelig også i Danmark. Vore danske synspunkter har været fremført utrætteligt – også under regeringskonferencen. Og skal man dømme efter resultatet, så er det sket med en betydelig succes. For det resultat, der nu foreligger, er

i virkeligheden utrolig tæt på de danske standpunkter.

Den vægt, de andre lande lægger på Fællesskabets fremtid, som vi har brugt så megen tid og så mange kræfter på at forhandle os til rette om, betyder, at et dansk nej, selv om det ville være juridisk uangribeligt, alligevel ville være politisk uacceptabelt. For vi kan jo sige os selv, at Danmark ikke i længden kan og ej heller bør kunne forhindre en udvikling i den retning, som alle de andre lande er enige om.

Men et dansk nej ville også være uforståeligt for de andre, netop fordi resultatet ligger så tæt på de holdninger, som den danske regering og folketingsflertallet har lagt vægt på. De reaktioner, vi allerede nu har set fra udlandet, viser, hvor uforståelig den danske tøven forekommer alle andre.

Det er ikke så mærkeligt, siden praktisk talt alle, både socialdemokratiske, socialistiske og borgerlige partier i de 12 medlemslande, nu giver varm tilslutning til forhandlingsresultatet.

EF er og vedbliver at være et samarbejde mellem suveræne stater, og når man husker, hvor langt de fleste lande i begyndelsen ønskede at bevæge sig, er det bemærkelsesværdigt, at flertallet har bøjet sig for mindretallet, hvortil vi hører, på alle de virkelig betydningsfulde områder. Sådan er det, og det kan ingen bestride.

Tilbage står en enkelt eller højst to detaljer i det store værk, hvor blandt de EF-positive partier i Europa alene det danske socialdemokrati siger blankt nej. Men det er en hovmodig holdning, som ville gøre et ægte og demokratisk europæisk samarbejde umuligt.

Vi bør ikke og vi skal ikke søge at ydmyge de andre 11 lande ved at vise en total mangel på forståelse for oprigtige synspunkter, som *de* har. Det ville uundgåeligt være vejen tilbage til fortidens europæiske splittelse og afmagt, hvis et stort land – eller som i dette tilfælde et lille land – insisterede, endog efter lukketid, på at få sin vilje på samtlige områder på én gang og hver gang.

Det, jeg siger, er ikke, at et enkelt land nødvendigvis skal lade sig presse, fordi alle de andre vil noget andet. Men når det, de andre vil, ligger så tæt på det, vi selv har ønsket, at de andre opfatter kompromiset som en dansk sejr, ja, så kan det ikke undre, at man både uden for og inden for landets